

(Prológus):

“Az emberek agyafúrt aljassága, mérnöki kitervelt becstelensége idővel már nem dűhít, inkább elszórakoztat, néha elkápráztat. Úgy látszik, ez az igazi emberi műfaj, ebben igazán nagy, ember az ember: az aljasságban, és a becstelenségben.”

Márai Sándor

Kedves Tagtársak!

A BMW mindenképp előtt! A társulat pedig magára vessen, amiért sztrájkolni merészelt.

Szomorúan kellett megélnem, hogy az elmúlt pénteki IÉT ülésen a kényszerből eltűrt, modortalan, a másik felet lenéző szokásos késéssel érkező főigazgató, már a kezdetekkor képtelen volt felülemelkedni a személyét érintő hatalmas problémán.

Miszerint - ahogyan arról dr. Főző Virág az IÉT ülésen említést tett - a BMW várhatóan felmondja az (úgymond) szponzori megállapodást.

Ezért a luxus BMW nélkülözésének várható borzalmainak még a gondolatától is láthatóan feldúlt dr. Ókovács Szilvesztert kértem, hogy a kizárólagosan az Ő személyes problémájának tekinthető BMW történetet, - ha ragaszkodik hozzá - majd a társulatot érintő az IÉT napirendjére tűzött gondok sokaságának megbeszélése, adja Isten megoldása után, az IÉT ülést követően tekintsük át.

Félreértés ne essék. Szakszervezetünk kifejezetten örül, ha egy patinás cég, mint a BMW Gmbh a művészetek mecénásaként a Magyar Állami Operaházat szponzorálja. Számunkra az a visszatetsző, hogy a deklarált célkitűzéssel ellentétben a szponzor valójában nem az Operaház művészeit, hanem kizárólag az arra egyébként egyáltalán rá nem szoruló főigazgatót és szűkebb körét támogatja, akik közül kevesen mondhatják, hogy művészi teljesítményük okán kerültek a szponzor látókörébe. A művészeknek csupán annyi jár, hogy a BMW autói reklámozásából azok mellé állítsák őket pár fotó erejéig. Az erről a témáról szóló leveleink, és nyilatkozataink a honlapunkon egytől egyik fellelhetőek. Elfogadhatatlan, hogy a főigazgató ezen tényt nemes egyszerűséggel rendre figyelmen kívül hagyja.

Hiába, a főigazgató nem volt hajlandó leszakadni a témáról, két kézzel kapaszkodott a bömcsi kormányába. Pedig, ha nincs a superkocsi, neki akkor sem kell az apostolok lován járnia. Hiszen nem titkoltan van autója, és a MÁO a havi kb. 5 000 000 Ft jövedelmen túl, még évi 3 000 000 Ft üzemanyag költségtérítést is biztosít számára.

Azon tagjaink pedig akiket az autóbusz éjfél és fél kettő körül tesz ki az Eiffelnél, vagy az Erkel Színháznál, és nincs autójuk, ha telik rá taxival, de leginkább a BKV éjszakai járataival vagy gyalog mehetnek haza. A főigazgató pedig éjszaka Balatonfüredről nem a társulatot szállító busszal utazik. Jóllehet, ha végzettséget, és képességet tekintjük, számára egyáltalán nem lehet derogáló a társulati tagokkal való közös utazás. (Biztosan jól van ez így?)

Habár a KSz 14.1. pontja alapján az IÉT a munkajogi és a munkaviszonyt érintő kérdések és problémák felmerülése esetén, konszenzusos alapon döntéseket előkészítő és hozó fórum, nem pedig adott sajtócikkek feletti hiúságában sértett főigazgatói dühöngés porondja, mégis alig volt mód érdemben szót váltani a napirenden szereplő, tagjainkat, munkavállalókat érintő ügyekről.

A főigazgatótól csupán azt tudhattuk meg, hogy a zenekar - ha akar - saját költségén fogadhat fel masszórt, aki számára a MÁO térítés ellenében hajlandó helyiséget biztosítani. Megtudtuk továbbá, hogy a húr és nádpénz kifizetésre kerül. A szeptember hónapban esedékes a bérmegállapodásban rögzített 140 000 Ft úgyszintén.

(Ezúton szeretném elnézésüket és bocsánatukat kérni a bérszámfejtésen dolgozó hölgyektől, mert az e témában írt levélben, a rossz hír hozójaként lettek említve. Nem voltam kellően körültekintő.)

Az Ipadok rendszerbe állított alkalmazására a különféle technikai és egyéb okok miatt a tervek szerint csak a jövő évben kerül sor.

Kérdésekre a főigazgató kijelentette, hogy az október havi bérek kifizetése a július hónaptól visszamenőleges hatályú 20 százalékos alapbéremeléssel egyetemben történik, ahogyan erről a 2024. április 8-i bérmegállapodás úgyszintén rendelkezik.

Habár dr. Ókovács Szilveszter arra célozgatott, hogy jó néven venné, ha az Operaház anyagi helyzetének ismeretében sokan önként lemondának a majd' egy hetes, történelmi, a társadalom elismerését és szolidaritását bíró, társulati sztrájkjal kiharcolt béremelésről. Vélhetően ezen ötletének megvalósulását - ne tűnjön hipokritának - jó példát mutatva segíteni fogja.

(Egyébiránt a főigazgató ezen gondolatával például tudok azonosulni. Azon munkavállalók, akik hitet tettek a munkáltató mellett és elítélték a sztrájkoló munkatársaikat, vagy éppen sztrájk törésre vetemedtek, most ne tartsák a markukat.)

A megállapodások teljesülése érdekében vállalt együttműködés gyönyörű példájának egyike jól mutatja a látszat és a valóság közötti disszonanciát. A nyári előadássorozat a szakszervezetünk által kért jegyár bevételeit tartalmazó adatokat dr. Főző Virág határozott ígérete ellenére a főigazgató nem hajlandó átadni. Pedig a szakszervezetnek az Mt. 10. § és a KSz 8.2. pontja szerint, joga van tudni a hozzá nem értést bemutató részletekről, amely a hirdített kecsegtető eredmény helyett - amely egyébként a nyilatkozatai alapján a bérköltség jelentős mérvű forrását kellett volna képeznie, anyagi csalódással zárult (a gazdasági eredmény nem ismert).

A főigazgató a létszámleépítéssel kapcsolatosan három hete hozzá írt levélbeli megkeresésünkre nem volt hajlandó válaszolni. Az IÉT-en megismételt kérdésekre nem cáfolta, hogy kizárt lenne a további létszámleépítés. Részleteket azonban - vélhetően a hangrögzítés okán - nem volt hajlandó elárulni. A Zenekari Művészeti Tanács ülésen viszont elmondta, hogy a béremeléshez szükséges összeg nincs, és

valószínűleg nem is lesz meg, mert az emberek nem jönnek be 50 000 Ft-ért az Operába. Ez kiderült a nyári előadások alkalmával. (Nota bene. Erre a várható körülményre szakszervezetünk a főigazgató figyelmét, még június hóban írt levelében felhívta, és a korrigált műsorterv átgondolására javasolta.)

A nyári fiaskó tehát azt vetíti elő, hogy jelentős leépítésre lehet az Operában számítani, ami a zenekart sem fogja kímélni. A csökkentett előadásszámok és játszóhelyek nem fogják indokolni ekkora létszámú zenekar fenntartását. Az IÉT-en előadott válaszaiból kitűnő mismásolással, erősen kifogásolható lebegtetéssel Szilveszter visszaél a hatalmával, hiszen az állásuk elvesztésének rémével riogatja a munkavállalókat. Akiknek egy része ezért azután szólni sem mer az őket ért méltánytalanságokért, jogsértésekért. Inkább mindent eltűr és elvégez, nehogy őrá mutasson a nagyúr végzetet jelentő ujjá. Pedig ez a lehető legrosszabb stratégia. Hiszen, ha mindenki behódol akkor bárki számíthat arra, hogy ő lesz az áldozat, és senki nem fog a védelmére kelni. Míg ha van egy erős, egymásért tenni akaró közösség, az esetben - ahogyan a tavaszi példa is mutatja - még a főigazgató is kénytelen meghátrálni, és teljesíteni a társulat követeléseit. Eszébe sem jutna a társulatot létszámleépítéssel riogatni, mint azt a legutóbbi Zenekari Művészeti Tanács ülésén tette.

Kérem senki se felejtse! A munkáltató mindaddig negligálta a Szakszervezetek követeléseit, tette formálissá a tárgyalásokat, míg a sztrájkfelhívásunkra a társulat java sztrájkba lépett. Ekkor egycsapásra változott a főigazgató hozzáállása. A munkavállalók követeléseit nagy hirtelen teljesítette, amelyek az ez évre vonatkozó bérmegállapodásban, az adott tárakra érvényes speciális megállapodásokban, és az április végén megkötött Kollektív Szerződésben öltöttek testet.

Ha a munkavállalói közösség egy hányada képtelen lesz az újra éledő félelmein alapuló megosztottságán úrrá lenni, úgy bármit rendre el lehet a munkáltatónak szabotálni, mivel a kényszerű szükségből aláírt megállapodások elporladnak.

Hiába készültünk, az IÉT ülésen megjelenő dulifuli főigazgatótól nem kaptunk válaszokat a részben, már korábban is válaszolatlanul hagyott kérdéseinkre:

- Mikorra várható a 2024. március 23-i díszítőkre vonatkozó megállapodás 4. pontjában az emelő hátfalas gépkocsi beszerzésére tett vállalat teljesítése? Eltelt több, mint fél év, de az emelő hátfalas gépkocsinak se híre, se hamva.
- Mi az eredménye a fenti megállapodás 8. pontjában tett vállalatban foglalt 2024. május 1-ig elvégzendő vizsgálatnak?
- A KSz 46.5. pontjában augusztus 31-ig bezárólag vállalt a színpadi műszakra vonatkozó irányadó létszámnormák miért nem készültek el?
- A helyettesítési fizetésének feltételeiről a megállapodással zárolódó tárgyalások miért nem kezdődtek el?

- A KSz 36. pontja miért nem kerül alkalmazásra, például az esetben, ha egy ifjú művésznő, egy rangos zenei intézmény ösztöndíját elnyerve fizetés nélküli szabadságért folyamodik? (Csak remélni tudom, hogy nem holmi szakmai féltékenység, sikertelen művészi pálya miatt kialakult mentális probléma áll az elutasítás hátterében.) Ugyanúgy él a kérdés. Mi motiválja a munkáltatót a rendkívüli élethelyzetbe került egy másik művésznő kérelmének elutasításra?
- Az ügyelők részére a KSz 42.1. szerint előadásdíjat miért nem kerülnek kifizetésre? Az elmaradására az augusztusi IÉT ülésen elhangzott ígéret ellenére, miért nem kaptunk magyarázatot?
- A júliusi IÉT ülésen augusztusra, mint végső dátumra ígért az évek óta jogellenes elrendelt, és ellentételezett rendkívüli munkavégzések elszámolása, no és persze azok kifizetései mikor történnek meg? (Sok érintett munkavállaló esetében százezres nagyságrendű, éveken át tartó jövedelem megvonásról van szó.)
- Miért jelent meg a MÁO 2024 I. negyedéves pénzügyi jelentésében a 2023. évi összeghez képest, időarányosan 35%-os többletráfördítés az illetmények és alapbérek tekintetében? Miért nem jelentkeznek az említett többlet a munkavállalók munkabérében? Esetleg a hiányzó bérösszeg más előirányzaton került felhasználásra?
- Többszöri felhívásunk ellenére miért nem lett korigálva a szerdai, pécsi Tosca előadásban közreműködő zenekari művészek másnapi munkaelrendelése?
- A Magyar Állami Operaháznak, az SZMSZ-ben előírtak ellenére több, mint egy éve mi okból nincs főzeneigazgatója, illetve, miért nem került sor pályázat kiírására? A főzeneigazgatói apanázs hány százalékáért helyettesít a munkakört a főigazgató?
- A munkáltató a KSz 7.3. pontjában foglaltakat miért szegi meg immáron folyamatosan azzal, hogy a szakszervezetünk által levélbeli információ vagy tájékoztatás kéréseire, illetőleg észrevételeire és javaslataira egyáltalán nem hajlandó válaszolni? Annak ellenére, hogy eddig a szakszervezet konzultációs jogainak megsértéséért a bíróságok 14 alkalommal, jögerősen marasztalták el a MÁO vezetését.

Sorolhatnám oldalakon át...

Ezen ügyekről a pénteki IÉT-en szó sem eshetett, mert a főigazgató hivalkodó BMW-jének ügye mindennél fontosabb, azonnal megoldandó probléma, mint a társulat bármely gondja-baja.

Magam úgy látom, a főigazgató ahelyett, hogy a MÁO törvényes és hatékony igazgatásával lenne elfoglalva, a személyes sértettségéből több nyelven folytatott nemtelen uszításra, és gyűlölet keltésre fordítja az intézmény erőforrásait az illetőleg azok ellen, aki ezen ügyek mentén, kötelességüknél fogva a tagság érdekében szót merészelnék emelni.

Szilveszter helyében nagyon szégyelleném magam. Ha bízva kegyenci mivoltomban - félelmet keltő emléket idéző - a mindenek feletti, politikai védettségemmel kérkedhetnék, valamint az utolsók közül az elsőnek tudhatnám magamat, és a pályázaton való dicstelen megmérettetés ellenére elfogadtam volna az újbóli kinevezést, és a pályázaton a bíráló bizottság összes tagja által az első helyre érdemesre tartott munkatársamat az első adandó alkalommal nemtelen módon elbocsátom. Majd, hogy a jogellenes felmondás miatti bírósági marasztalás kínos következményei elmaradjanak, egyezséget köttem az illetővel, ami a MÁO-nak tízmilliós nagyságrendű kiadást jelent. Arról nincs tudomásom, hogy a főigazgató az általa okozott kárt kegyeskedett-e megfizetni.

Az elmúlt péntek délutánján közzétett pompás, angolra is lefordított körlevelében írt kijelentése, miszerint mindaddig nem hajlandó velem szóba állni míg nyilvánosan nem kérek tőle bocsánatot, számomra értelmezhetetlen. A KSz 14.2. pontja ugyanis a Magyar Állami Operaház főigazgatója számára előírja, hogy az IÉT üléseken legalább három havonta kötelező személyesen részt vennie. Legfeljebb nem szól hozzám, hanem egy palatáblán mutatja fel a hozzá intézett kérdéseimre adandó válaszait.

Egyébként módfelett sajtós az effajta érzékenység. Pont dr. Ókovács Szilveszter követel nyilvános bocsánatkérést?

Ő, aki 2017 októberében a sztrájkra készülő munkavállalókat legyekként, önmagát pedig sasként aposztrofálta?

Ő, aki a Magyar Állami Operaház főigazgatójaként eljárva, alpári hangú, primitív megfogalmazású hivatalos levélben gyalázta a választott szakszervezeti tisztségviselőket?

Ő, aki a főigazgatói rezidenciáján úgy beszél nyilvánosan egy művésznővel, ahogy a kocsis a lovával?

Ő, aki két olyan emberre, akik mindegyike az apja lehetne, gyávamód, és szégyenszemre biztonsági őroket hivatott, így akarva őket megakadályozni abban, hogy törvény adta jogukkal élve a munkavállalókat tájékoztassák a sztrájkhoz fűződő alkotmányos jogaikról?

Ő, aki „kötelező társulati ülés” címszó alatt sértett szónoklatban ostorozta kollégáit, és mosdatta önmagát?

Ő, aki engem hivatalos üléseken rendre lehozogoz, miközben jómagam a valóság torzítását mesterei szinten űzi?

Ő, aki folyamatosan mértéktartásra, áldozat vállalásra, a rossz körülmények tűrésére szólítja fel a munkavállalókat, miközben maga a főigazgatói rezidenciájában kiváló miliőben vészeli át a szűkös időket?

Ő aki, sértett hiúságától vezérelten permanensen bosszút forral, mert egyszerűen képtelen elfogadni, hogy a munkavállalók megelégedve az éhbérért történő

foglalkoztatást, a velük szemben tanúsított gőgös, ellentmondást nem tűrő nehezen tolerálható bánásmódot, az akarata ellenére mertek élni alkotmányos jogukkal? Csak ennek az egységét és szolidaritást igénylő hosszú és emlékezetes sztrájknak köszönhető, hogy az évek óta elmaradó tisztességes béremelést biztosító bérmegállapodás és - szerintem - egy jó Kollektív Szerződés kötött.

Ő, aki nem képes belátni, hogy a vezetői példamutatás, a mértéktartás, némi "áldozat vállalás" no és némi szerénység, kis művészi alázat, a munkatársak emberi méltóságának a megóvása, tiszteletben tartása társadalmunkban alapvető kötelezettség, különösen egy méltán nagyhírű művészeti intézményben? (Ezen elvárásokról egyébként a MÁO Etikai Kódex hosszasan értekezik, csak éppen az feledkezik meg az abban foglaltak megtartásáról, akinek nevében kiadásra került.)

Ha pedig ezen elvárások hiátust szenvednek - például a főigazgató csak azért, hogy megmutassa ki az úr a háznál, irgalmat sem ismerve tucatot meghaladó munkavállalót hajánál fogva előrangot indokkal, a szakszervezetek leghatározottabb tiltakozása, és az ezügyben zajló kollektív munkaügyi vita lezárását sem megvárva, az utcára hajított - teljesen természetes, hogy a számonkérés nem maradhat el.

Cselekedete folytán számos Operaházi munkavállaló vált váratlanul munkanélkülivé. A családjuk és a maguk napi megélhetése került hirtelen veszélybe, és Szilveszter legnagyobb gondja, hogy milyen autóval parkol a királyi felhajtón. A szívem szakad meg.

Egyébiránt pedig dr. Ókovács Szilveszterrel kapcsolatosan semmi olyan kijelentést nem tettem, vagy cselekedetet nem követtem el, amely okán felé bárminemű bocsánatkéréssel tartoznék.

Azonban, mivel szakszervezetünknek és magamnak sem célja a konfrontálódás, sőt, ahogyan az a KSz-ben, és a sztrájk után kiadott közös nyilatkozatban is megfogalmazást nyert, a békés és konstruktív együttműködésben vagyunk érdekeltek, egy nyilvános, azonos feltételeket garantáló körülmények közötti beszélgetésen kész vagyok minden olyan kérdésre válaszolni, minden olyan gondról, problémáról vitázni, beszélgetni amely segíti a jelen méltatlan állapotok mielőbbi és tartós felszámolását.

Végezetül remélem, hogy a pénteki, inkriminált IÉT ülés hangfelvétele alapján készített szó szerinti leirat mielőbb elkészül. Az abban foglaltak elolvasása vélhetően érthetővé teszi, miért nem óhajtottam az IÉT ülést önkényesen megszakító főigazgatóval, a színpadias kivonulása közben mancsolni.

Operaházi Dolgozók Független Szakszervezete

1047 Budapest, Bem u. 24.

www.odfsz.hu

Budapest, 2024. szeptember 9.

Üdvözlettel,

1047 Budapest, Bem u. 24.

Bárány Balázs Péter
elnök

(Epilógus)

“Vannak gyógyíthatatlanul sérült emberek, kiket a kapzsiság, a hiúság és az irigység oly mélyen megfertőzött, hogy nincs semmiféle mód reá, megközelíteni és megengesztelni beteg lelküket. Ezeket szánjad, de kerüljed. Nincs az a nagylelkű cselekedet, önzetlen magatartás, bátor és nemes közeledés, ami segíthet ez embereken. Különösképpen az irigység kínozza ez embereket. Epét hánynak, álmukban felordítanak, hánykolódnak vackukon, mint a nyavalyatörösök, habot köpnek, ha azt látják, hogy valaki munkával vagy a kegyes sors jóindulatával szerzett, elért valamit az életben. Betegek ezek, fertőző betegek. Kerüld a társaságukat, ne hidd, hogy érvelés, bizonyítás valaha is meggyőzheti őket. Mintha a leprásnak akarnád bizonyítani, hogy az egészségesek büntelenek és ártatlanok!”...

Márai Sándor